

A lillafüredi Anna-barlang.

Irta: ifj. Sebős Károly.

A Szinva és a Garadna patakok egybetorkolásánál, a két völgy által közbezárt, mintegy 45 m magas mésztufatömb belsejében keletkezett az Anna-barlang, mely szépségeivel szinte egyedülálló a világon. A barlang bejárata a Palota-szálló függőkertje alatt, a nagy vízesés mellett nyílik.

Az Anna-barlang feltárását, Pfeiffer Gyula min. tanácsos rendelkezésére, Révay Ferenc főerdőmérnök vezette. A munkálatok több mint egy évig, 1926. március 10.-től 1927. április végéig tartottak.

Az Anna-barlang különösen nehéz feladatot rótt a feltáróra. Ugyanis a jelenlegi egységes barlang eredetileg 34, különböző magasságban szeszélyesen szétszórt, egymástól függetlenül külön-külön álló, kisebb-nagyobb, többnyire alacsony üregből állott. A feltárás feladata egyrészt ezeknek az üregeknek összekötése és járhatóvá tévése, másrészt a nagymennyiségű talajvíz levezetése volt. A lejtős helyekre betonlépcsők készültek s ott, ahol a látogató közönség biztonsága és a cseppkőképződmények megóvása szükségessé tették, tölgyfakorlátokat állítottak s a barlangot villanyvilágítással látták el.

* * *

Az Anna-barlang — eltérően a barlangok nagyobb részétől — nem a víz mechanikai és kémiai hatásának (erozió ill. korrozio) köszönheti létét. A magasból lehulló vízből lecsapódott mészfátyal fel. A cseppkőképződmények legváltozatosabb színben pompáznak. A tejfehértől a naranas és sötétbarna színig minden árnyalatot megtalálunk. Az alakulatok sokfélesége minden képzeletet felülmúl. Számos helyen növényi maradványok, vagy azoknak lenyomatai láthatók. Falevelek, gyökök, ágak jól kivehető negatívjei; megkövesedett fatörzsek; máshelyütt faágaknak, fatörzseknek 1—6 m hosszú, 6—40 cm átmérőjű helyei kötik le figyelmünket.

Az Anna-barlang összes járatainak hosszúsága meghaladja a 300 m-t. A barlang hőmérséklete 10° C és 13° C között ingadozik, amiért ajánlatos a barlangot melegebb ruhában, vagy kabátban felkeresni. A levegő tiszta és szagtalan; páratartalma 95—100%-os. A légnyomás átlaga 734.8. A barlangban csepegő víz hőmérséklete 11.8° C; a barlangi patakok vízéé 10.7° C. A patakok vize vasas. A barlangbejárat tengerszínfeletti magassága 258.40 m; a kijáraté 254.60 m. A barlang legmagasabb pontjának tengerszínfeletti magassága 264.00 m, a legmélyebb pontjáé 254.20 m.

Hatvan méteres mesterséges altárón át jutunk a barlang első termébe, a Hallba. Kerek terem, jobb oldalán kényelmes pad, két karosszék s asztal, melyek sötétbarna színűekkel s egyszerű, nemesvonalú stílusukkal harmónikusan illeszkednek a sárgásbarnás falakhoz. A mennyezetről fagyökérszerű képződmények lógnak le, melyeket frissen esett hóhoz hasonló fehér kéreg borít.

Utunk egyre érdekesebb lesz. A falakat kb. 2 m-nyi magasságtól kezdődően és a tetőzetet eperszerű alakulatok fedik. Folyosónk balra kanyarodik; néhány lépcsőn megyünk le s ekkor birkagyapjúszerű rojtokat, majd érdekes, magasba nyúló kürtöt pillantunk meg. Folyosónk igazi labirintus. Lépcsőkön kell le-fel mennünk. Minden pihenő új szépségekkel, az előbbiektől eltérő, színpompás képződményekkel lep meg. Kaleidoszkopszerűen váltakoznak a fenyőágak a korálokkal; fagyökerek karfiókkal, számszalmányi sztalaktitok karvastagságúakkal. Helyenként filigrán oszlopocskák, fantaszitkus tornyocskák ragadják meg figyelmünket. Ismét hat lépcsőn megyünk le s kis termecskébe érünk; itt szederszerű, bibircsókás gömböcskék takarnak be minket. Amint tovább megyünk, az előbb még sárgászöld, éretlen szedrek lassanként megérnek s végül vörösszínben csillognak. — Ezután a barlang legmélyebb pontjára érünk. A padlón aknafedő. Erre vezették le a rengeteg talajvizet.

Még néhány forduló s a barlang egyik legszebb részébe, az Északi fény barlangba érünk. Csodálatosan szép, lehelletfinomságú cseppkőtük tömegéből keletkezett, kanyargós függöny lóg a mennyezetről. A hasonlat tökéletes. Így ábrázolja az északi fényt valamennyi tankönyv s lexikon. Némán, meghatottan szemléli mindenki ezt a fenséges természet szépséget. A mesék világa vált itt valóra. Az egész képződmény csillog a sárgának és narancsszínnek ezernyi árnyalatában. Csendesen megyünk tovább a gótikus folyosóban, majd a tufába vágott alagúton 25 lépcsőt kell legyőznünk, míg a Jézus Szíve barlangba érünk. Jobboldalt, misztikus vörös megvilágításban a családásig hú, vérző szív domborodik ki a cseppkövel gazdagon díszített falból. Az elkerített rész betonpihenőjét és betonlépcsőit tufavirágok élénkítik és az egész képet

jóleső harmóniával egészíti ki a stílusos, faragott korlát. A terem baloldalán üveg-szekrényben lehetétfínomságú, megkövesedett fonalakból font hálót ismerünk fel a remekműví kis cseppkőalakulatban. Ez Szent Péter halászhajója.

Felmegyünk 9 lépcsőn s kis terrasra érünk. A falakon megszámlálhatatlan mennyiségben csavaros-szarvú Kosfej-óriások lógnak egymás mellett s felett. Innen 12 lépcsőn leereszkedve, a Paradicsomba jutunk. Látjuk Éva almafáját, — nagy, terebélyes cseppkő-fa, — sőt azt a nyílást is, amelyből a kísértő kígyó kibújt.

A következő fülkében monumentális Kéz s közelében száradó Dohánylevelek sűrű raja csüng fejük felett. 12 lépcsőn megyünk ismét lefelé. Alacsony fülkébe jutunk. Itt szivacsok takarják a falakat s a következő, 11 lépcsővel magasabban fekvő üreg falait hatalmas rücskös gömbök, tarka gombócok s kecsketőgyek. Később pedig fenyőgallyak, algák, hinárok váltogatják egymást. Ezután pillantjuk meg a Kórust az Orgonával. Ugyancsak innen nyílik a Szentély is, amely két fülkéből áll. Már az elsóban is szépek a cseppkövek, de a másodikban lévőknél a leggazdagabb fantázia sem tudna különlegesebbeket elképzelni. Vékony cseppkőfonalak tömege lóg lazán lefelé, mögöttük Feszület s a magyar szent Korona. A baloldali falon márványtáblába vésett latin nyelvű idézet: „De Profundis Clamavi Ad Te Domine, Domine exaudi Vocammeam!” (P. S. I. 29.) olvasható. A Szentély bejárata felett pedig a következő felirat van: „Felszentelte az Úrnak 1926-ik esztendejében, szeptember 12-én P. Zadravecz István tábori püspök.”

Megilletődött szívvel megyünk tovább a körbefutó, zeg-zúgos folyosóban. Több-helyen fatörzsek helyei láthatók. A fát alkotó szerves anyagot már régen kimarta, kilúgozta a tufában szivárgó szénsavas víz. Emelkedünk, 5, 11, majd megint 11 lépcsőn megyünk fel s elérjük a barlang legmagasabb pontját. A falakat és a tetőt könnyelmű pazarlással szórta tele a szeszélyes természet szebbnél-szebb díszekkel. Gyöngy-sorok, tüskék, csipkék, függönyök, gazdag rojtok és bojtok, oszlopok, fantasztikus állatok, a mesevilág gnomjai és tündérei mind-mind megtalálhatók itt.

Innen már nagyjából lefelé megyünk. Homályos, misztikus vörösfényben de-rengő terembe jutunk, amelyben hatalmas Hétféjú Sárkány meregeti ránk ijesztő szeméit. Alig megyünk tovább néhány lépéssel, újabb csoda állít meg. A síma falon a fák gyűrűjéhez hasonló csíkok tűnnek fel. Önkéntelenül is gígázi fatönkre gondolunk s csak nehezen hisszük el, hogy valóban követ látunk. Sorba maradnak el a kisebb-nagyobb fülkék, üregek. Mindegyikük tartogat valamilyen új szépséget meglepetésül. Egyikben milliónyi tű halmaz, másokban óriási állkapocs, harmadikban folyóárok, akt, kisebb-nagyobb lemezek, szőlőfürtök gyönyörködtetnek. S amint tovább megyünk, egyre erősebben hallatszók, titokzatos moraj kér figyelmet.

De a barlang még mindig tud újat mutatni. Virágzó mohaszőnyeg, megkövesedett fatörzsek, borsószerű képződmények, lófogak, rózsák, kelvirágok váltakoznak egymással. Közben a moraj egyre erősödik, már szinte félelmetesen hat. S mikor a barlang legmagasabb termébe érünk, az előbb még szelíd mormogásból, majd hogy csak bömbölés nem lett. Szörnyű oroszlánfej vicсорítja reánk fogait, hatalmas rákollók fenyegetnek; 17 lépcsőn sietünk le a terem aljára. Itt már teljes erejével hallik alattunk folyó barlangi patak zúgása.

Hosszú folyosón megyünk tovább; folyosónk mellett sötét alagút, ott folyik a patak. Később egy másik patak keresztezi útunkat s egyesülve az előbbivel, rohan el mellettünk. Egyik helyen két nagy pisztráng úszkál a vízben. A vezetők szerint szívesen keresik fel a barlangi patakat. Végére érünk a folyosónak s a nehéz tölgyfa kapún kilépünk a mesevilágból a Garadna patak vadregényes, szakadékszerű partjához.

Olcsó turista-alkotások.

Irta: Dr. Strömpl Gábor.

Kifelé, a nagy közönség felé (ide tartoznak a vadászok is), a turistaság látható és maradandó alkotásai révén éri el a legnagyobb propagandát. Alkotásaink láttán a nem turisták megkedvelnek és szándékaink nemes voltát látva, egyre többen táborunkba szegődnek.

Alkotásainknak ezt a propagatív, ezt a híveket toborzó erejét nem szabad lebecsülnünk, sőt, amennyire tőlünk telik, újabb meg újabb alkotásokkal fokoznunk kell.

Egyesületeinkben, a kicsikben csak úgy, mint a nagyokban, megvan, néhol szinte duzzad is az alkotás vágya, de ha vágyaikat, akarásukat tetterre igyekeznek váltani, vajmi gyakran tanáestalan, ötlettelen tépelődnek.